Փոստը ԸՍԲԱՍ օրերը կը հրատարակուի : – Տարեկան բաժանորդագինն է Կ. Պոլսոյ եւ Պարայի համար 100 ղուրուշ, Մ' Եւրոպայի եւ Ս' Ամերիկայի համար : – Վեց եւ երեք ամսոց համար ալ բաժանորդ կրնայ ըլլալ : – Հատը 40 փարայ է, եւ կը գտնուի Գաղաթիոյ Պահչէ Գապուն Հրամատուն եւ գրամատուն Պօղոս եւ Բակոր աղայից խանութներուն : – Յանձնարարութեան տողը 3 ղուրուշ է մէկ անգամի համար : Առնէն աժան կ'ըլլայ առնէն անգամներուն համար :

ՀԱՍԱՅ

Առ Տճօրէն-Տէր Հ. Ս. Ալատճատեան

Կ. Պ // Լ Բ //

Պալըգ-բազար Նաֆիյէ խան վերի յարկ Թիւ 16

ՓՈՍՏԱՂ

درعلیه‌ده بالق پازارنده نافعه خاننده اوست قاتده

١٦ نومرولی اوطه‌ده پوسطه غزته‌سی صاحب امتیازی

حمپارسوم آلاجاجیان

ADRESSE

H. S. ALADJADJIAN

Directeur du journal Arménien

POUNT'CH

16 Nafié-Han, Balouk-Pazar 16

CONSTANTINOPLE

Թիւ 2448 — ՏԱՐԻ — 1895 ՄԱՐՏ 18

ԹՄԲԱԳՐՈՒԹԻՒՆ ՓՈՒՆՋԻ

Ի Բերա քաղաքական խորհուրդոյ ընտրութիւն պիտի կատարուի այս օրերս Ժողովրդեան քուէով, ըստ անօրինութեան Պատրիարքարանի : Ընդհանուր գործադրութեանց համար մասնաժողով մը կազմուած է, և 1000 իշխող ընտրողաց թիւ մը տեսնուելով՝ հարկ եղած է յատկապէս քննութեան ենթարկել այդ թիւն, առուգելու համար թէ արդարև այդչափ հազարաւոր անձինք քուէարկութեան մասնակցելու իրաւունք ունի՞ն ըստ օրինի :

Մենք կը փափաքինք որ այդ քննութիւնն ամենայն անաչառութեամբ կատարուի, մասնակցութեան իրաւունք չտնեցողներն ցանկէն դուրս ձգուին, և իշխող ազգային հաստատութեանց օգտակար անձերէ կազմուի խորհուրդն :

Յայտնի է թէ բազում տարբերութիւններ հետէ ինկն Պատրիարքարանն խորհրդականներ կընտրէր այս մեծ իշխող համար : Ի վերջոյ ամենք փափաք յայտնեցին որ ըստ օրինի ընտրութիւն կատարուի, և Պատրիարքարանն ըստ այնմ որոշէց :

Մենք, դրեթէ ամէն իշխողական և այլ ընտրութեանց առթիւ, ընտրող մասին կամ մարմնոյն յորդոր կարգացած ենք արժանաւոր, ողջախոհ ու լուճամիտ անձեր ընտրել, չնայած կարևորութիւն չտալ այս կամ այն թեկնածութեանց, և ապա ընդհանուր չգոլոյ, ազգային հաստատութիւններն ու հաստիներն անարժան անձանց յանձնուած տեսնելով :

Նոյն յորդորն ահա Բերայի ազգայնոց ալ ուղղել պարտիմք, և յիշեցնել թէ իշխող զանազան կողմերն քանի մը եկեղեցի և քանի մը վարժարաններ պիտի յանձնարարեն ընտրելի իշխողական խորհրդոյն, և եթէ ընտրութիւնն անտարբերութեամբ կամ ըստ հաճոյս ոմանց կատարուի, այդ հաստատութեանց հետ ընտրողք ալ պիտի վնասուին :

Եւ զուարճալի դիտեմք թէ այս յորդորանաց ձայնն չհասնիր հազարաւոր ընտրողաց ամենուն ալ, ուստի կառաջարկեմք որ քահանայական դասն, և մանաւանդ քարոզիչ և աւագերէց հայրն չհանդուրժեն ընտրող ժողովուրդն և յորդորել համոզել որ անարժան անձանց համար քուէ չտան, գործիք ու խաղալիկ չըլլան չհամոզիչ ու բազդախնդիր անձանց, և կարևորութիւն չընծայեն լեզուանութեանց :

Բերայի պատուարժան կղերն այսպէս վարուելով՝ իր պարտքը կը կատարէ, և հարկաւ օգտակար կրլլայ ազգային կրօնական ու կրթական հաստատութեանց, և հետևաբար ժողովրդեան :

ԹՂԹԱԿՑՈՒԹԻՒՆ ՓՈՒՆՋԻ

Մարաշիա. 3 Mars 1895. – Երեք եկեղեցիներն ևս երկու վանքերն : – Լրագրոյդ 2439 րդ թուոյն մէջ, 10 Դեկտեմբեր 1894 թուակիր նամակաս սրչափ ալ տեղւոյս երեք եկեղեցեաց և երկու հինաւուրց վանքերու նկարագրութիւնն Ազատիկեան էֆէնտիի թողինք, բայց դեռ կարգալու բարերաղդութիւնն չունեցանք, հարկաւ ոչ առանց պատճառի : Արդ՝ կարծեմ՝ կը ներուի ինձ երթէ ըստ իմ կարողութեան զայդ (ըստ Մալաթիայցոյ) հոգը՝ ըստանձնել յանդգնիմ : = Տեղւոյս եօթը եկեղեցիներն ալ անջուկ քարուկիր չէնքեր են : Մայր (Ս. Աստուած) եկեղեցին թէպէտև մեծ՝ բայց մոխի խուռչի մը ձեն ունի : այս սիւնազարդ եկեղեցւոյ պատերուն ծուխէ սևցած ծեփերն քարաքիս նախկին Առաջնորդ Առաքել վարդապետ Մաղըմեանի օրերէն ճերացած են և հետզհետէ վար կը թափին : Շէնքը 60-65 տարի յառաջ Աղըվէնցոյ (Մալաթիոյ հին անունը, երբ դիւղ մ'էր) տաժանելի աշխատութեամբ և միլիոնավը կառուցեալ է : Ս. Երրորդութիւն եկեղեցւոյ վրայ արդէն գրուած է : Ս. Յարութիւն եկեղեցին ևս բարէկեան Առաջնորդին օրով չինուած և գըմբեթաձարդ է : ունի պզտատուռ ծառերով և պարմանական ծաղիկներով լի դաւիթ մը : = Մալաթիոյ երկու վանքերն ևս մէկմէկ բլուրներու վրայ կառուցեալ են : Ս. Լուսաւորիչ վանքն, ինչպէս կը գրէր Պ. Նաղարէթ Պիպէրեան՝ լրագրիդ 2355 րդ թուոյն մէջ, քաղաքէս մէկ ու կէս ժամ հեռաւորութիւն ունի դէպ հարաւ. Ե՞րբ և ովո՞ւ ձեռամբ հիմնարկուիլն անծանօթ է : բայց ըստ աւանդութեան՝ 5-6 րդ դարու մէջ եղած է այդ ձեռնարկութիւնն. ունի մի քանի ներքնայարկ քարաշէն և մի քանի ալ վերնայարկ աղիւսաշէն սենեակներ : Օդը ղով և առողջարար է : Ս. Յովհաննէս վանքին մէջ կան մի քանի միաբաններու դամբաններ : = Ս. Փրկիչ վանքն՝ քաղաքէս մէկ ժամու չափ հեռի է դէպ արևելք : Հիմնարկուած է ի հնումն ; և օծեալ՝ մեր առաջնին լուսաւորիչ Թադէոս առաքեալէ : Աւանդութենէ ու վրայատակայ ծնայորդներէ կիմացուի թէ այն եղբարկ վանք ունի եղեր 40 խորաններ և 366 կամարներ : Յատակը գաղտակուրեայ քարտիով ղարդարուած լինելուն՝ պեռ կը վկայեն ծերուներն հաւերն և աքլեց մամլերն : Ս. յս ամենն ի չիք դարձած են արդէն, և կանգուն մնացեալ մասունն ևս ծանօթ երկրաշարժէն աւերեալ : Տեղւոյս Դերը. Առաջնորդն երբ նահանապատասութեանց կը ձեռնարկէր այն վանք վերսաին կառուցանելու, Ս. Լուսաւորիչ վանքի շրջակայքը որմտաուն եկեր հասցնելու և դիշերօթիկ վարժարան մը հաստատելու համար, Ասոյ կաթուղիկոսարանի հրամանաւ հեռանալ ստիպուեցաւ : = Ս. յս երկու վանքերէն զատ կան ուրիշ շատ սրբատեղիներ, որոց անունները անծանօթ են մեզ՝ բայ ի վերատակել պատերէն, կամարներէն, Անարժան բժիշկէն, Ս. Թարսէն և Տէր Մէսիհէն. Թալայոյս եմք թէ ատյս կատարման և Տարկ եղած խնամոյ պիտի ձեռնարկեն տեղւոյս նոյընակ կրօնական և Քաղաքական ժողովները, որոց անդամոյ անուններըը կը նշանակեմք ատատնօր :

Կրօնական ժողով՝

Տ. Սահակ Դպրս-Բէչէնեան (Տեղապահ)
Տ. Սարգիս Տ. Սարգիսեան
Տ. Յակոբ Մանուչեան
Տ. Փիլիպպոս Թօփալեան
Տ. Յակոբ Կարապետեան

Քաղաքական ժողով՝

Մ. Յովհէ	էֆ.	Անտրէեան
Յարութիւն	«	Ալպաճեան
Մատաթիա	«	Տօնապետեան
Յարութիւն	«	Ոսկերչեան
Պէկարդ	«	Պըզդեան
Կարապետ	«	Ձիրվէճեան
Սահակ	«	Պաղտասարեան
Կարապետ	«	Ղազըզ-Բէչէեան
Նազարէթ	«	Կարօլեանեան

Խառակաղ. 6 Mars 1895. – Սակէս դրեթէ երեք ամիս յառաջ լրագրոյդ միջոցաւ ծանուցինք թէ գիւղիս բնակիչներէն Տօսաղեան Գըրիգոր անուն հաւաքիչն՝ իր պաշտօնավարութեան առեն ժողովրդէն հաւաքած գումարներէն իբրև 13500 դահեկան : Ս. յժմ կը ծանուցանեմք թէ չնորհիւ Դանաերէի գայմագամ Ազիզ պէյի և արդարադատ պաշտօնակալաց, յիշեալ խնդիրը բաւական կարգադրուած է, և յոյս կայ թէ ի մօտոյ ամբողջովին լրանայ : Տեղւոյս պատուարժան Թաղական խորհուրդն ի պաշտպանութիւն գիւղացոց տարիէ մը ի վեր անձնուիրաբար և եռանդուն գործունէութեամբ աշխատեցաւ սոյն խնդրոյն բարւոք կարգադրութեան համար, և այս օրերս ըստ որոշման կառավարութեան Դանաերէի, յայտնած են վեց հազար ղրշ ի չափ գումար մը վճարել փոխառութեամբ, և ի փոխարէն ընդունիլ վերոյիշեալ Տօսաղեանի լիքենեաց պարտէղները և յարդնոցը՝ յանուն եկեղեցւոյ ; որոց արդիւնքը պիտի յատկանայ նորաչէն վարժարանին : Ըստ այսմ, Դանաերէի կառավարութիւնը իրը յատկահաւատութիւն գիւղացւոյ, բարեհաճած է չնորհել հեռաձեռն շերի յիշեալ կալուածոյ համար, որպէս դի ա'չ այժմ և ա'չ յետոյ այդ կալուածներուն վրայ ա'ր և իցէ ինդիր չյարուցուի : Դիւղիս հաստատութիւնը թէև անկարող, սակայն առ սէր եկեղեցւոյն և վարժարանին պարտի յատկացիկայ ամրան գէթ հանդանակութեամբ վճարել յիշեալ գումարը, և վերակել Թաղական խորհուրդն ի պատասխանութենէ ; առանց վիրատրելու նոյա արժանապատուութիւնը, որոնք դիւղիս երեւելւոյ հատանութեամբ համարձակած են փոխառութեան դիմել : Կը լսեմք թէ Դանաերէի կառավարութիւնը դարձեալ պատրաստակամութիւն կը յայտնէ, եկեղեցւոյն սեփականել Տօսաղեանի տունն ալ, երբ գիւղացիք կոչմանէ միացեալ գումարն ամբողջովին վճարուի :

ԱՋԳԱՅԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

Ամէն. Ս. Պատրիարք Հայրն, Պայրամի երկրորդ օրը, Պատրիարքարանի գործակատար էֆէնտիի հետ կայսերական պալատն գնաց ի շնորհաւորութիւն, և ընդունելութեան առաջին սենեկապետ Հաճի Ալի պէյէ : Նոյն օրը այցելեց նաև Բարձր. մեծ Եպարքոսի, Շէյխ-իւլ-Իսլամ էֆէնտիի և դատական ու կրօնական գործոց նախարարին :

— Ձորեքշաբթի խառն նիստ ըրին կրօնական ու Քաղաքական ժողովք, և դիմաւորեալ պատգեան առաջնորդական թաղուց վիճակայ խնդրով :

Ամասիոյ և Մարզուանու առաջնորդական տեղապահ կարգեցաւ՝ կրօնական ժողովոյ անդամներէն Տ. Վահան վարդապետ Յակոբեան :

Ճապին-Գարահիսարի պատրիարքական փոխանորդ Կիւրեղեան Տ. Խորէն վարդապետի հրաժարականն ընդունելով՝ նոյն վիճակի առաջնորդական տեղապահ կարգեցաւ Սմբատոսիոս վարդապետ Յուբինեան :

Բալըի վիճակի առաջնորդական տեղապահ կարգեցաւ Տ. Ծովհաննէս վարդապետ Մատակեանն :

Պիլէճիի վիճակի առաջնորդական տեղապահութեան պաշտօնը՝ Ճահպազեան Տ. Յակոբ վարդապետի յանձնուեցաւ :

Երզնկայի առաջնորդական տեղապահ անուանեցաւ՝ կրօնական ժողովոյ անդամներէն Տ. Վահան վարդապետ Յակոբեան :

պատգահութիւնը՝ Լամբերան Տ. Յուսիկ վարդապետի :

— Դրած էինք թէ՝ Խառն ժողովն ընդունելով Շահնազարեան Տ. Խորէն վարդապետի յառաջնորդութենէ Զարսանճագի հրաժարականը, անոր տեղ ընտրեց Մինասեան Աւետիս վարդապետը : Արդ ծանօթութիւն կուտանք թէ՝ Խառն ժողովոյ վերջին նստին մէջ որոշուեր է վերահաստատել Խորէն վարդապետեան, և Զիլհածագի վիճակին առաջնորդական տեղապահութեան պաշտօնն յանձնել Մինասեան Տ. Աւետիս վարդապետի :

— Սրմաշէի դպրեվանուց խնամակալութեան երկու անդամը պակասած ըլլալով՝ Խառն ժողովն նոյա տեղ ընտրեց Երէցեան Պժ. Տ. Գէորգ վարդապետն և Բարազամեան Տիգրան էֆէնտին :

— Դատաստանական նորընտիր խորհրդոյ անդամոյ մին հրաժարած լինելով՝ նորա տեղ ընտրուեցաւ Տոքթոր ճէվահիրճեան էֆէնտի :

— Պատրիարքարանի անձնական դիւանապետ վախճանեալ Հովնեան էֆէնտիի յաջորդն մինչ ըստ եղանակաւ ընտրելու որոշման գործադրութեան հարկ չէ մնացեր : Այդ պաշտօնն յանձնուեր է անցագրատան դիւանապետ Սեպուհ էֆէնտիի, և օգնական մը տրուեր է իրեն :

— Պատրիարքարանն Իզմիրի Դեր. Առաջնորդէն ուզած է տեղւոյն գաւառական ժողովոյ անդամոյ հրաժարագրերն, որպէս զի տեսնէ և ապա պէտք եղած անօրինութիւնն ընէ :

— Ամէն. Ս. Պատրիարք Հայրը անցեալ շաբաթ օր Գալաթիա Սրմաշէի դպրեվանուց խնամակալութեան նստին նախագահեր եաբը, Իսկիւտար անցաւ, հետեւեալ առաւ երեկոյ և երեքշաբթի ցերեկ տեղւոյն Ս. Կարապետ եկեղեցւոյ մէջ քարոզ խօսեցաւ, և ապա Փունկունճուգ իջնելով՝ դնաց ի փոխադարձ այցելութիւն Հրէից Փոխրաբունապետին, և անտի ի Բերա առ Դեր. Էքզարքն Պուլղարաց : Նոքին Սրբազնութիւնն շաբաթ երեկոյ յիշեալ Թաղի Խորհրդոյ անդամներէն եղեկիէլեան Տիգրան էֆէնտիէ հրաւիրեցաւ, և կիրակէ ցերեկ՝ նոյն խորհրդոյ առենապետ Սեթեան Մինրան էֆէնտիէ :

— Գոհութեամբ կիմանամք թէ՝ Աբեղեք լրագիրն, որ երկու շաբթի օրէն սկսեալ դադրած է հրատարակութենէ, լրագրական վերատեսչութեան հրամանաւ, անպայման ժամանակաւ, հրամանի ու պատուէրի հակառակ հրատարակութիւններ ընել յանդգնե-

Օգոստոս. Մոլեռանդ իսլամ թիւրքերը ջարդեցին 10 ամերիկեան միսիոնարներ և ընտանիքներ։ Ամերիկեան կառավարութիւնը պահանջեց Թիւրքիայից մեծ գումարներ։

— Ս. Էջմիածնի Գեղարուեստական Ընկերութեան ժողովում Ա. Տէր-Ղեւոնդեան կարդաց իր ուսումնասիրութիւնը Ալեքսանդր Ծերենցի մասին։ Ծերենցը ծնուել է 1875 թուին Ալեքսանդրապոլում։ Նա աւարտել է Ալեքսանդրապոլի ռէալական դպրոցը, ապա Մոսկուայի համալսարանի բնագիտական ֆակուլտետը։ Ծերենցը մահացել է 1916 թուին։ Նրա գրական ժառանգութիւնը կազմում է 33 հատոր։ Ծերենցի գրական գործունէութիւնը ընդգրկում է 1895—1916 թուերը։ Ծերենցի գրական ժառանգութեան մեծ մասը կազմում են նրա նամակները։ Ծերենցի նամակները ունեն մեծ գրական արժէք։ Նրանք լոյս են տեսել 1925 թուին։ Ծերենցի նամակները ունեն մեծ գրական արժէք։ Նրանք լոյս են տեսել 1925 թուին։

— Ս. Էջմիածնի Գեղարուեստական Ընկերութեան ժողովում Ա. Տէր-Ղեւոնդեան կարդաց իր ուսումնասիրութիւնը Ալեքսանդր Ծերենցի մասին։ Ծերենցը ծնուել է 1875 թուին Ալեքսանդրապոլում։ Նա աւարտել է Ալեքսանդրապոլի ռէալական դպրոցը, ապա Մոսկուայի համալսարանի բնագիտական ֆակուլտետը։ Ծերենցը մահացել է 1916 թուին։ Նրա գրական ժառանգութիւնը կազմում է 33 հատոր։ Ծերենցի գրական գործունէութիւնը ընդգրկում է 1895—1916 թուերը։ Ծերենցի նամակները ունեն մեծ գրական արժէք։ Նրանք լոյս են տեսել 1925 թուին։

— Ս. Էջմիածնի Գեղարուեստական Ընկերութեան ժողովում Ա. Տէր-Ղեւոնդեան կարդաց իր ուսումնասիրութիւնը Ալեքսանդր Ծերենցի մասին։ Ծերենցը ծնուել է 1875 թուին Ալեքսանդրապոլում։ Նա աւարտել է Ալեքսանդրապոլի ռէալական դպրոցը, ապա Մոսկուայի համալսարանի բնագիտական ֆակուլտետը։ Ծերենցը մահացել է 1916 թուին։ Նրա գրական ժառանգութիւնը կազմում է 33 հատոր։ Ծերենցի գրական գործունէութիւնը ընդգրկում է 1895—1916 թուերը։ Ծերենցի նամակները ունեն մեծ գրական արժէք։ Նրանք լոյս են տեսել 1925 թուին։

— Ս. Էջմիածնի Գեղարուեստական Ընկերութեան ժողովում Ա. Տէր-Ղեւոնդեան կարդաց իր ուսումնասիրութիւնը Ալեքսանդր Ծերենցի մասին։ Ծերենցը ծնուել է 1875 թուին Ալեքսանդրապոլում։ Նա աւարտել է Ալեքսանդրապոլի ռէալական դպրոցը, ապա Մոսկուայի համալսարանի բնագիտական ֆակուլտետը։ Ծերենցը մահացել է 1916 թուին։ Նրա գրական ժառանգութիւնը կազմում է 33 հատոր։ Ծերենցի գրական գործունէութիւնը ընդգրկում է 1895—1916 թուերը։ Ծերենցի նամակները ունեն մեծ գրական արժէք։ Նրանք լոյս են տեսել 1925 թուին։

— Ս. Էջմիածնի Գեղարուեստական Ընկերութեան ժողովում Ա. Տէր-Ղեւոնդեան կարդաց իր ուսումնասիրութիւնը Ալեքսանդր Ծերենցի մասին։ Ծերենցը ծնուել է 1875 թուին Ալեքսանդրապոլում։ Նա աւարտել է Ալեքսանդրապոլի ռէալական դպրոցը, ապա Մոսկուայի համալսարանի բնագիտական ֆակուլտետը։ Ծերենցը մահացել է 1916 թուին։ Նրա գրական ժառանգութիւնը կազմում է 33 հատոր։ Ծերենցի գրական գործունէութիւնը ընդգրկում է 1895—1916 թուերը։ Ծերենցի նամակները ունեն մեծ գրական արժէք։ Նրանք լոյս են տեսել 1925 թուին։

բար Բալտնակ էֆէնտիի, իբր ճարտար կազմարարութեան համար։

ԱՐՏԱՔԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

= Գերմանիոյ կայսրն, երեքշաբթի երեկոյ ութ ժամին և քաղմաթիւ քաղաքային ու զինուորական պաշտօնատարոյ հետ այցելեց առ Պիզմարգ իշխանն, շնորհաւորելոյ նորա ծննդեան 80 րդ տարեդարձը, և ընծայելոյ ոսկի սուր մը։ Նոյն օրը, Բրուսիոյ երեսփոխանական ժողովոյ և Գերմանիոյ խորհրդարանի անդամներէն ալ 400 հոգի ներկայացան իշխանին, և շնորհաւորական ուղերձներ ընթերցան յիշեալ ժողովոց նախագահք։ Պատասխաներ է իշխանն, և բարեմաղթեր է կայսեր համար։

= Անգղիոյ նախարդ նախարարապետ Պ. Կլատսթոն՝ որ ժամանակէ մը հետէ օգափոխութեան համար Դալղիա կը դանուէր, վերադարձաւ ի Լոնտոն։

= Կըսուի թէ՝ առաջիկայ Մայիս ամսոյ մէջ ի Վենետիկ պիտի տեսակցին Գերմանիոյ կայսրն ու Իտալիոյ թագաւորն, իրենց հետ ունենալով նախարարապետներն։

= Զինոյ կառավարութեան կողմանէ ձարանի հետ հաշտութեան բանակցութեան պատուիրակ Լի-Հունկ-Զանկի վրայ՝ ձարանցի ապուշ երիտասարդ մը ղէնք պարպեր և երեսէն վիրաւորեր է։

= Ռուսիոյ կայսրն ոսկի չքադրամ մը կը հատատէ՝ ի յիշատակ ամուսնութեանն։

= Ռուսիոյ կայսրն հրամայեր է՝ Օռէսոսայի վաճառականական վարժարանին մէջ քրիստոնեայ աշակերտոյ թուով հրեայ աշակերտներ ալ ընդունիլ։

= Բէչթայէ կը գրեն թէ՝ Թիֆլիզ ըսուած տեղը պանդոկ մը, ուր մեծ բազմութիւն կը գըտնուէր, կէս գիշերի ժամանակ յանկարծ փլչելով՝ բազում մարդիկ վիրաւորոյ տակ մնացած ճղմուած են։

= Պելճիոյ կառավարութիւնն որոշեր է ի ղէն կոչել 7000 զինուոր, իբրև նախազգուշութեան միջոց մը։

= Պելճիոյ Նարլըրուհա քաղաքէն ծանուցուած է թէ՝ անցեալ ուրբաթ կէս օրէն ետքը քաղաքին մերձակայ Քիեսթօ Սէրդօյէի հանգոյց հորերուն մէջ գործաւորք աշխատելու առեն, ժայռ մը վրնլեր, գործաւորոյ բազումք ներքեւը մնացեր, և միայն 2 հոգի ազատեր են, և նոքա ալ՝ ծանրապէս վիրաւորեալ։

= Սերպիոյ ալբայն Աղեքսանդրը՝ որ ժամանակէ մը հետէ փարիզ կը գտնուէր և Դալղիոյ նախագահին այցելեց ու մեծ պատուով ընդունուեցաւ, - Պելկրատ վերադարձեր է հոլը հետ։ Երկաթուղոյ կայարանն ընդառաջ եղեր են նախարարք, պետական խորհրդոյ անդամք, քաղաքապետն, պալատականք և բազմութիւն ժողովրդեան։

= Դալղիոյ զինուորական նախարարութեան պաշտօնեաներէն Աբման Վէնթէն անուն անձ մը դատուեցաւ և միամեայ բանտարկութեան և 100 ֆրանք տուգանոյ դատապարտեցաւ, հաստատուելով թէ ռազմական քարտէսներ գողցած է գալանի նպատակաւ։ Սորա բնակարանին մէջ գտնուեցան 21 քարտէս։ Դատարանին առջև պնդեր է թէ՝ զանոնք առած էր բնակարանը զարդարելու համար, և ըսեր է թէ այրած է երկու կարևոր քարտէս։

= Հռոմայ մէջ անցեալ երեքշաբթի մեծանուն կարիպալտիի յիշատակին համար մեհարձանի մը հիմնարկութիւնն եղաւ։ Նախագահութեամբ թագաւորին ու թագուհոյն, և ի ներկայութեան նախարարոյ, երեսփոխանաց, ծերակուտականաց և այլոյ բազմաց։ Քաղաքապետն կարիպալտիի համար ներբողական առեներախօսութիւն մ'ըրաւ, և թագաւորն մարգարէի վրայ գրուած մը ուրբաններ դրաւ առաջին քարին վրայ ածքին մէջ և կնքեց զայն։

= Անգղիոյ կառավարութիւնն արգիլեց՝ Եւրոպիոյ բոլոր երկրոյ անասնոց յԱնգղիա մուտքն։

= Միացեալ Նահանգաց հանրապետութեան արտաքին գործոց նախարարին խորհրդականն իտալական դեսպանատունն երթալով ծանուցեր է թէ՝ Իօլօրատոյի կառավարութիւնն պաշտօնական յայտարարութեամբ 1000 տոլար խոստացած է վալսենպուրկի բանտին մէջ իտալացի բանտարկեալներուն ապանողներն բռնողներուն։

= Աւստրիոյ-Հունգարիոյ վախճանեալ գահաժառանգ Րուտոլֆի իշխանի այրին՝ Սթեֆանի իշխանուհին, որ պիտի եղնէ չրջագայել Սրևելից մէջ, յաղթութեան ատենի օրերը յիշատակելէմ պիտի գըտնուի։

= Սպանիական Ինֆանթէ Իզապելլա անուն մարտանաւն յարձակելով Իրէն անուն ամերիկեան չոգենաւու մը վրայ՝ երթևեկութեան անկարող վիճակի հասուցեր է զայն։

= Գերմանիոյ խորհրդարանն (Բայխսթակ), յետ ալմկալոյ վիճաբանութեան, 146ի դէմ 163 քուէով մերժեց՝ Պիզմարգ իշխանի ծննդեան տարեդարձին առթիւ խորհրդարանին կողմանէ շնորհաւորական ուղերձ մատուցանելու առաջարկութիւնն։ Հակառակորդք յիշեցին մանաւանդ հռոմէադաւանոյ դէմ Պիզմարգի հըրատարակած օրէնքները, յորս է Գերմանիայէ Ժիզվիթոյ հեռացումն։ Կիսոմ կայսրն հեռագրով յայտ յայտնեց իշխանին՝ խորհրդարանին այս մերժման համար, և բազում կողմերէ այս խնամոցով թուղթեր ու հեռագիրներ ուղղուեցան առ իշխանն, յիշատակելով Գերմանիոյ մատուցած մեծ ծառայութիւնները, և խնդրելով որ չվշտանայ հակառակորդաց անճահ ու անպատեհ ցոյցէն։

= Լոնտոնի մէջ ճարակած ինֆլուէնձա հիւանդութեան պատճառաւ՝ կենաց ապահովագրական ընկերութեանց մին 3 միլիոն ֆրանք վճարել հարկադրուեր է։ Սոյն ընկերութեան բաժնեատէրք Ժողովին մէջ ընթերցեալ տեղեկագրի մը իմացուած է թէ՝ երկու տարիէ հետէ չալուենակով այդ հիւանդութիւնն 43 տարիէ հետէ անհետ չեղող քոլերայէն աւելի վնասակար եղած է կենաց ապահովագրիչ ընկերութեանց։

= Ըստ ծանօթութեան պաշտօնական վիճակագրութեանց՝ Պերլինի մէջ 30000 է աւելի մարդիկ հիւանդացած են ինֆլուէնձայէ։

= Եգիպտոսի մէջ հանգանակութեան տուման բացուեր է՝ վախճանեալ Թաթիվ Իսմայիլ փաշայի յիշատակին համար արձան մը կանգնելու նպատակաւ։

= Գարապաղի մէջ (Պարսկաստան) հեծեալ աւազակք գիւղեր յարձակեր և կողոպտեր են։

= Դըպրըցի մէկ գիւղի մէջ քրիստոնեայ մը սպաններ է ուրիշ քրիստոնեայ մը, որ 20 տարիէն է եղեր։

= Գօլոնիայէ (Գերմանիա) հեռագրեալ է թէ՝ չոգենաւու մը մէջ գտնուած գեղերն կրակ առնելով, 25 հոգի մեռան, չոգենաւն օդն ելաւ չախչախեցաւ, և մերձակայ չոգենաւ մը ալ հրդեհեցաւ։

= Ի Շանկայ (Չինաստան) պատերազմական տրոյ ծանրութեան և արծաթի արժէքին անկման պատճառաւ ամենանեղ վիճակի մէջ կը գտնուի վաճառականութիւնն։ Ամէն օր մեծամեծ վաճառատունք կը սնանկանան։ Արմըտեայ գիներն օր ըստ օրէ կը բարձրանան։ Բրնձին գինն այնչափ բարձրացած է, որ միայն հարուստներու սեղանին վրայ կը գտնուի։

= Ամերիկայի Իլլինոյա նահանգի մէջ ածխահանքի պայթումի մը պատահելով՝ 68 հոգի մեռեր են։

= Իտալիոյ Բիաչենցա գատաւակի Պուլարա գիւղի մէջ անցեալ չորեքշաբթի և հինգշաբթի մեկ քիլօմեթր տարածութեամբ գետին մը վար իջեր, և գիւղին չէնքերն, չրջակայ ագարակաց հանդերձ, բոլորովին խորտակուածք են։

= Նիւ-Օրլեանի մէջ (Ամերիկա) հրդեհ պատահելով՝ 22000 հակ բամպակ այրեր է։

= Ի վենետիկ անցեալ չորեքշաբթի օր ուժգին բայց անվնաս երկրաշարժ մը պատահեր է։ Դալապրիայի Բիչինօ ու Բալէննա գիւղաքաղաքի մէջ ալ ուժգին չարժ մը պատահելով՝ ժողովուրդն վախեր և բնակարաններէն դուրս ելեր է։ Գոմայիս գիւղաքաղաքի մէջ աւելի ուժգին լինելով՝ քանի մը տուն ու եկեղեցի մը վրեր, և շատ տանց ու այլ չէնքերու երդիքներն կործաններ և անպտղայ ոմանք վիրաւորուեր են։ Սիկիլիոյ Միրապէլա գիւղաքաղաքի մէջ երկրաշարժէն եկեղեցի մը հիմնայատակ եղեր, և վլատակայ ներքև բազմաթիւ մարդիկ մնացեր մեռեր են։ Նոյն օրը Լիվոռնոյի մէջ ալ երկու անգամ չարժ պատահեր է, սակայն բոլորովին անվնաս։

= Դալղիոյ կառավարութիւնն 8 միլիոն 600 հազար ֆրանք տարեկան տուրքը կառնու 2 միլիոն 847 հազար տանց չանց համար։ կառքերէ և ձիերէ՝ 13 միլիոն ֆրանք. 94000 պիլարթոյէ՝ 1 միլիոն 110 հազար ֆրանք։ Ի Դալղիա 363 հազար քառանիւ, և 1 միլիոն 68 հազար երկանիւ կառք, և 1 միլիոն 156 հազար կառաց ձի կայ։

= Ինչպէս գրած եմք, Անգղիոյ Թագուհին այս տարի ալ Դալղիոյ Նիս քաղաքը դնացած է օգափոխութեան համար։ Արդ ծանօթութիւն կը տրուի թէ՝ թագուհոյն ապարանքին մերձակայ պարտէզներն ու վայրերն Նարին վեհափառութեան յատկացեալ են իրենց տէրերուն կողմանէ, ի մեծ պոհութիւն նորա, և թէ՝ թագուհին ներկայ գտնուած է ծագկի պատերազմին։ — Տեղւոյն ազնուական սիրնայք և կոմսք ու իշխանք հաւաքուելով՝ կանխաւ պատրաստուած ծագկանց փունջներ մեկմեկու վրայ նետելով կը ծիծաղին կը ղօսնուն, և այս՝ ծագկի Պաատերազմ կանուանուի։

= Անգղիական մը վիճակագրութեենէն կհմացաւի թէ՝ Անգղիա տարին 214 միլիոն վառանդ թէյ կըսպառէ, որոյ չատ հատիկ կըսպառին Եւրոպա, Ամերիկա, Ասիոյ և Աւստրալիա։

= Ի Միւնիխ՝ բժշկական ուսանող ձարտնցի երիտասարդ մը մեռեր, և թաղումն կատարուեր է ճարտնական ծէսով։ Նորա մէկ բարեկամն, կենսագրութիւնն թիթեղեայ թերթի վրայ գրուած, կարգալէ ետքը՝ դագաղին մէջ դրեր և մեկտեղ թաղեր է։

= Ի պալատնէ կը հերքեսի այն լուրը թէ՝ Անգղիոյ նախարարապետ Լորտ Րոզպերի պիտի հրաժարի իբր վատառողջութեան պատճառաւ։

= Սպանիոյ նախարարք հրաժարեցան, և նոր նախարարութիւն կազմեցաւ Պ. Դանուվաս Տէլ Գաստիլլոյի նախարարապետութեամբ։

= Յունաստանի կառավարութիւնն որոշեր է վերահաստատել յառաջագոյն չնչեալ դեսպանութիւնները։

= Անգղիական լրագրք դրեթէ միաձայն կաղդարարեն Ձարոնի կառավարութեան թէ՝ Դալղիոյ, Անգղիոյ և Ռուսիոյ կառավարութիւնք չպիտի թոյլատրեն որ Ձարոն հաշտութեան համար ծանր պայմաններ առաջարկէ Չինաստանի, և ուղելով տիրել նորա այս կամ այն մասին՝ ներկայ դիրքն այլափոխէ։ Պետերպուրկէ արուած հեռագրալրք ալ կը հաստատեն անգղիական լրագրոյ այս ազդարարութիւնն, յաւելլով թէ դեպ ի այն կողմերն ռուսական զինուորական չարժմանց նպատակն է՝ Անգղիոյ հետ Ձարոնի դէմ երթալ, երբ նա ծայրայեղութեանց դիմէ։

= Եւրոպիոյ զանազան կողմերն մեծամեծ չահուց ակնկալութեամբ յԱմերիկա թափոր ու գաղթողներուն թիւն վերջին ժամանակներս նուազիլ սկսած է, յիշեալ երկրին մէջ արդ այդպիսի չահերը չգտնուելուն պատճառաւ։ 200 հազարէ աւելի մարդիկ՝ մեծ մասն պարծաւոր, սկսած են վերադառնալ յԵւրոպա։ Անցեալ տարի ալ 170 հազար հոգի վերադարձեր են։ Վիճակագրութեամբ կը հաստատուի թէ՝ յԱմերիկա դաղթողներն կան դեռ, բայց վերադարձողոց թիւն առաւելագոյն է։ Վերջապէս հաստատուած է որ՝ այժմ Ամերիկայի մէջ դիւրութեամբ դրամ չահելու, հարստանալու դրներն փակուած են։

= Անասնոց վրայ օդին ազդեցութենէն փորձերով հաստատուած է, Շունք կը թուլնան, խոզք անհանգստութեան նշաններ կը ցուցնեն։ Բադք կը պոռան կը կանչեն։ Կովք ցրտէ ու փոթորկէ յառաջ կաթէ կը կըտրին։ Ոչխարք անձրևէ յառաջ այլանդակ ձայներ կը հանեն։ Ոչխարք երբ ըլուընէրն ու բարձրերն կեղնեն, գեղեցիկ օդի նշան է. իսկ երբ մայեն և սկսին ամասանարան որոնել՝ ձեռն ու փոթորկի նշան է։ Սարդք՝ որ ընդհանրապէս միայնակ և երբեմն ղոդ կը բնակին, անձրևուռ փոթորկէ յառաջ մեկտեղ կը ժողովուին։ Գետաք անձրևէ յառաջ աւելի ուժգին և անդադար կը կռկռան։ Հաւք և վառեակք երբ գոմին բակին մէջ հոպ ու մնջոյղ վրայ թաւալին, օդային փոփոխութեան նշան է։ Ուղտք չատ անգամ փոթորկի բրդելն կանխաւ կը ծանուցանեն՝ տեսակ մը անհանգստութեամբ և չնչառութեամբ։

ԴՐԱՄԱԿԱՆ

Կ. Պոլիս 18 Մարտ 1895

Օսմանեան Բանասիրաց	29-30
Բուժելիք Երկաթուղի Ֆրանգ	142-30
Թրամուէյ	Լ. 0. 1080

Օսմանեան լիրան 100 դրուշէն

Մէճիտիէ	108-18
Մէճիտիք	96-
Հինգնոց	102-
Վեցնոց	103-
Բուպլի Թղթադրամ	8-36
Թաօթիէ	18-
Ռուսիոյ Բոլ	90-50
Դալղիական լիրա	87-15
Անգղիական »	110-10
Դրամիս	51-15

Փունջի հետ բաժանորդութենէ հաշիւ ունեցողներէ կը խնդրուի վճարել անյապաղ, և հրապարակաւ աղդարարութեանց հարկ չթողուլ։

ՆԱԽԱՆՁՈՒ ԶՈՀԸ

Ամէն իրիկուն՝ երբ աղջամուջային դիշեր մը կը ծանրանար երկրիս վրայ՝ ծանրացնելով յեսին ծայր թշուառաց սրտերուն վրայ արհաւրաց տագնապը, հարուստ և երջանիկ կենաց ապրող անձինք փափուկ անկողիններու մէջ կը ննջէին խաղաղ, իսկ թշուառ ու անտէր արտասուք աղմկալից ձայներով կը վրդովէին իւրեանց մըթագոյն հիւզակի անդորրութիւնը։

Վաղարշակ 19-20 տարեկան անուս՝ այլ հոժարկու երիտասարդ մ'էր, քաղցր ձայնով, սևագիր աչերով և գեղեցիկ դէմքով. նորա ոլորակ նորաբոյս պեխերը, յաղթարտուկ ձեռները, լայն կուրծքը և հսկայ հասակը տեսնողներն դինքը 30-35 տարեկան դիւցազնիկ մը կը կարծէին. հայրը երեք տարի յառաջ մեռած էր, ինչպէս նաև՝ հարս եղած երեք քոյրերէն երկուքը։ Մայրը և քոյրը դործերու անկարողներէն և մնրալու ալ ամաչողներէն լինելով՝ նորա պետքերու հոգը բաղդին և Աստուծոյ թողած էին, առանց մոռնալու առիթէն օգտուիլը։ Մինչդեռ վաղարշակ վարած կեանքէն ձանձրացած՝ պէտք մը չէր զգար առերեսելթս, քիչ անգամ հիւզակէն դուրս կելնէր. այն ալ եկեղեցի երթալու համար։ Տարւոյն մէջ հազիւ երկու կամ երեք անգամ դաչտերը չրջագայելու, պտրտելները դբօսնելու և վանքերը օդա-

ՊԱՏՄԱԿԱՆ ՎԻՊԱՍԱՆՈՒԹԻՒՆ

Ս. Ց. ԱՐՏԱՒԱԶԴԻ

ՀԱՅՈՑ ՀԱՐՍԱՆԻՔԸ

ՀԱՏՈՐ Ա.

ՀԱՅՈՑ ՀԱՐՍԱՆԻՔԸ

ՊԱՏՄԱԿԱՆ ՎԻՊԱՍԱՆՈՒԹԻՒՆ